

تلاش تیم ۵۰ نفره برای ثبت جغرافیای یک وداع تاریخی

حامد شکیبانیا از پروژه مستند «باید برخاست» به «ایران» گفت

گفت و گو

گروه فرهنگی / نمای هوایی از جمعیت

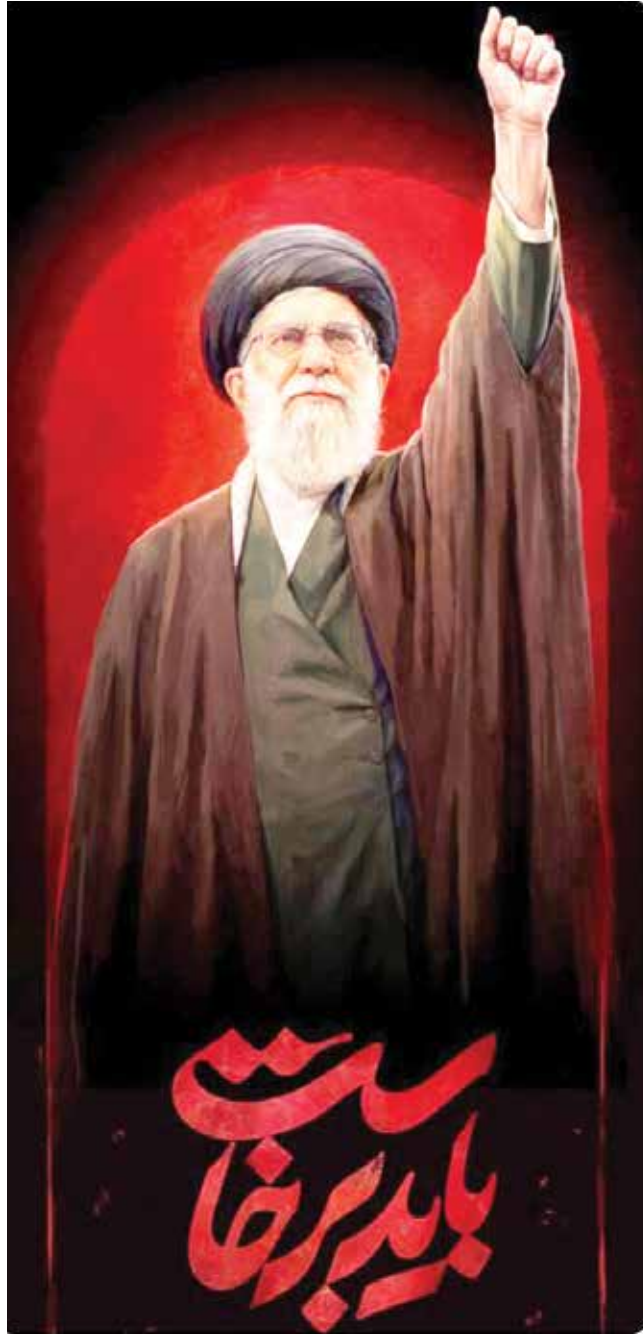
انبوه: فرود نمای دوربین به نزدیک زمین؛ پیرمردی که در میان جمعیت یا دشواری راه می‌رود، جوانی دست او را می‌گیرد، چند قدمی همراهش می‌شود و دوباره در موج جمعیت گم می‌شوند. این تصویر دیگر فقط درباره ازدحام نیست؛ درباره سازوکار اجتماعی حضور، مراقبت، همبستگی و بدن‌هایی است که با وجود خستگی ادامه می‌دهند. حماسه نه فقط در مقیاس جمعیت، بلکه در دوام حضور انسانی دیده می‌شود؛ در اینکه مردم چگونه می‌آیند، چگونه می‌مانند، چگونه یکدیگر را تحمل و همراهی می‌کنند و چگونه پس از لحظه

وداع، معنای تداوم را با بدن و رفتار خود نشان می‌دهند. ثبت و سندن کردن این پویایی‌های انسانی، هسته اصلی مستند «باید برخاست» به تهیه‌کنندگی حامد شکیبانیا و محصول مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی است. پروژه‌ای که با تیمی ۵۰ نفره و استقرار ۱۶ فیلمبردار در تهران، قم، جمرکان، مشهد، نجف و کربلا، تلاش دارد فراتر از گزارش‌های رسمی، به زیست جهان این رویداد نفوذ کند. سینمایی مستند در مواجهه با چنین مناسک کلاسی، وظیفه‌ای فراتر از نمایش ابعاد جمعیت دارد؛ فیلم باید بتواند جزئیاتی را ثبت کند که روح زمانه را آشکار می‌کنند؛ چهره‌ها، نسل‌های مختلف در کنار هم، شیوه حضور مردم در خیابان‌ها، انتظارهای طولانی، خستگی، مراقبت‌ها، همدلی‌های خرد

می‌خواهد نشان دهد این واقعه چگونه در حافظه، بدن و فضای اجتماعی مردم جریان پیدا کرد. همین رویکرد است که می‌تواند اثر را از یک محصول مناسبتی کوتاه‌عمر به یک سند سینمایی ماندگار تبدیل کند. در نهایت، تضمین اصلی برای فاصله گرفتن از روایت از پیش معلوم، وفاداری به پیچیدگی خود واقعه است. هرچه دوربین بیشتر به مشاهده جزئیات واقعی، تناقض‌ها، تفاوت آدم‌ها و کیفیت زیسته حضور مردم نزدیک شود، تلاش خواهد شد فیلم از کلیشه‌های مناسبتی فاصله گرفته و امکان ماندگاری تاریخی و سینمایی بیشتری پیدا کند.

در بسیاری از مواقع در ثبت و تولید آثار مستند رویدادهای بزرگ با نشانه‌هایی چون ازدحام، آشک، شعار و... مواجه می‌شویم. از منظر شما مرز میان ثبت حماسه حضور و کلیشه‌های رایج کجاست؟

مرز میان ثبت حماسه حضور مردم و افتادن به دام کلیشه‌های تصویری، در «نوع نگاه» و «کارکرد هر تصویر در روایت» شکل می‌گیرد. ازدحام، آشک و... به خودی خود کلیشه نیستند؛ این‌ها عناصر واقعی چنین واقعه‌ای هستند و حذف کامل آن‌ها هم مسئله‌ساز است. حماسه را می‌توان به نوعی تحریف واقعیت خواهد بود. مسأله از جایی آغاز می‌شود که این نشانه‌ها صرفاً برای تولید هیجان فوری یا نمایش شکوه تکرار شوند، بی‌آنکه به فهم عمیق‌تری از حضور مردم منجر شوند. برای ما، هر تصویر باید حامل یک نسبت انسانی، اجتماعی یا روایی باشد. اگر نمایی از جمعیت فقط بزرگی عددی مراسم را نشان دهد، ارزش آن محدود است؛ اما اگر همان نما نسبت میان شهر، بدن‌های انسانی، مسیر حرکت، خستگی، نظم

با توجه به اینکه تصویربرداری این پروژه در تهران، قم و مشهد انجام می‌شود، طراحی این جغرافیای تصویری بر چه مبنایی صورت گرفته و فریک از این شهرها قرار است کدام وجه از حضور مردم را نمایندگی کنند؟

جغرافیای تصویری این مستند بر مبنای «حرکت آیینی وداع» شکل گرفته است؛ مسیری که از تجربه جمعی مردم در شهر آغاز می‌شود و به تدریج به لایه‌های عمیق‌تر تاریخی، مذهبی و فراملی می‌رسد. در این ساختار، هر شهر نماینده وجهی متفاوت از حضور مردم است.

تهران به عنوان نقطه آغاز، تصویر مقیاس ملی و بین‌المللی این واقعه را می‌سازد؛ شهری که در آن خیابان‌ها، جمعیت گسترده و تنوع نسل‌ها و چهره‌ها، حضور کشورها، مختلف بین‌المللی و واژگانی از نقاط مختلف جهان، تهران را به نقطه تاقی روایت داخلی و بازتاب جهانی این رویداد تبدیل می‌کند؛ جایی که سوگواری جمعی در کنار پاسداری از آیین‌های یک رهبر بزرگ، ابعادی فراتر از مرزهای جغرافیایی پیدا می‌کند. قم در این میان نماینده پیوند این آیین با سنت‌های دینی، حوزه‌های علمیه و مهمتر از آن نهاد مرجعیت است. فضای روحانی شهر، حضور طلاب و واژگان ایرانی و خارجی و ریتم متفاوت مراسم که عمدتاً همراه با یک نماز بسیار مفضل در مسجد جمرکان در نظر گرفته شده است، وجهی معنوی‌تر به روایت می‌بخشد. مشهد نقطه فرجام این مسیر است؛ جایی که آیین وداع بنا به وصیت رهبر شهید به لحظه پایان و تدفین می‌رسد. شهر محل تولد ایشان و از همه مهمتر شهر امام رضاع (ع) - حضور زائران و فضای حرم، روایت را از بدرقه به تأمل درباره تداوم و حافظه جمعی منتقل می‌کند.

در ثبت حماسه حضور مردم، این موضوع محتمل است که مردم به یک پس‌زمینه تصویری برای شکوه مراسم تقلیل پیدا کنند. چطور می‌توان از تصویر صرف جمعیت عبور کرد و به معنای اجتماعی حضور مردم رسید؟

توجه به این مسئله بسیار مهم است که در ثبت رویدادهای عظیم جمعی، یکی از مهم‌ترین آسیب‌ها در آثار مستند تبدیل مردم به «مقیاس بصری» برای نمایش شکوه مراسم است؛ یعنی جمعیت صرفاً به صورت توده‌ای یکدست، باشکوه و بی‌چهره دیده شود. در چنین حالتی، فیلم هرچند ممکن است عظمت واقعه را ثبت کند، اما تجربه انسانی و معنای اجتماعی حضور مردم را از دست می‌دهد. برای پریشانی این تقلیل، روشی روایت و فیلمبرداری باید بر «انسان درون جمعیت» متمرکز باشد، نه فقط خود جمعیت. در این پروژه، یکی از تمهیدات اصلی، حرکت مداوم دوربین میان آدم‌ها و توجه به جزئیات انسانی است؛ جزئیاتی که حضور مردم را از یک تصویر کلیشه‌ای به تجربه‌ای زیسته تبدیل می‌کند. چهره‌ها، دست‌ها، خستگی، انتظار، سکوت، آشک، نگاه‌ها، مراقبت آدم‌ها از یکدیگر، کودکی که در آغوش خوابیده، پیرزنی که آرام دعا می‌خواند، نیروی خدماتی که ساعت‌ها ایستاده یا تصویربرداری که در دل ازدحام مشغول ثبت لحظه‌هاست، همگی بخشی از روایت خواهند بود. این جزئیات اجازه می‌دهد مخاطب به جای تماشا، «انبوه جمعیت» با انسان‌هایی واقعی و متنوع مواجه شود. فیلم تلاش می‌کند حضور مردم را نه به عنوان یک تصویر یکدست، بلکه به عنوان مجموعه‌ای از تجربه‌های متفاوت اجتماعی ثبت کند. تفاوت نسل‌ها، جنسیت‌ها، طبقات اجتماعی، زائران خارجی، خانواده‌ها، جوانان، سالمندان و نیروهای اجرایی، همگی در قاب حضور

اخبار وداع

میعادگاه سینماگران بستری برای روایت وداع

سازمان سینمایی در اقدامی هماهنگ، همزمان با مراسم وداع با رهبر شهید، میدان شهید قندی و ساختمان «مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی» را به میعادگاه اهالی سینما تبدیل کرد. این فضا که از روز جمعه تا دوشنبه به صورت تمام‌وقت فعال خواهد بود، علاوه بر میزبانی از سینماگران و اهالی رسانه، پذیرای زائرانی است که برای وداع با رهبر شهید خود به تهران آمده‌اند. از نکات قابل توجه این میعادگاه، استقرار سینمای سیار است که با هدف بازخوانی پیوند میان هنر سینما و رهبر شهید، تصاویری از آرشیو «فیلمخانه ملی ایران» را برای مخاطبان به نمایش می‌گذارد. این مرکز در واقع سعی دارد بستری برای ثبت روایت‌های شفاهی و تصویری از روزهای سوگواری فراهم کند تا حافظه جمعی سینمای ایران در این مقطع تاریخی حفظ شود.

در سوگ «آغاز»

نگاهی متفاوت به فقدان رهبر

احمد احمدی، تهیه‌کننده سینما، در یادداشتی که در اختیار ایرنا قرار داد، با نگاهی تحلیلی به شخصیت رهبر شهید نوشت: «سید علی خامنه‌ای، فراتر از جایگاه رهبری، دیدبانی برای آرمان‌های بلند این ملت و مربی اخلاق انقلاب بود. امروز که او به سوی مولایش بازگشته، این فقدان، نه یک پایان، که تداوم همان مسیر حق‌طلبی است. آنچه از او در ذهن سربازان و مؤمنان باقی مانده، نه فقط خاطر، بلکه تجلی ولایت است؛ حضوری که در بلاک‌های خاکی این سرزمین و در تک‌تک ایستادگی‌های ما جاری است.»

احمدی در بخش دیگری از این دلنوشته، با پریشانی از مرثیه‌سرایی صرف، تأکید می‌کند: «ما امروز گریه نمی‌کنیم؛ چرا که گریستن برای حقیقت، بی‌ثمر است. ما امروز عهد می‌بندیم. عهدی با آن نگاه نافذ که آینده را می‌سازد. او از میان ما نرفته است؛ او در میانه اثبات حق، حضور زنده و جاری دارد. خوشا به او که با این شهادت، به زیباترین آغاز خویش رسید.»

«پهلوان جهان» در قاب افخمی؛ مستندی برای ثبت دشواری‌ها

بهرروز افخمی، کارگردان سینما، از جزئیات ساخت مستند جدید خود درباره تشییع پیکر رهبر شهید گفت. او با ارجاع به مستند «حال خونین‌دلان» که چهار دهه پیش درباره تشییع امام خمینی (ره) ساخته بود، رویکرد پروژه جدیدش را مشاهده عینی و بدون پیش‌فرض توصیف کرد.

افخمی در گفت‌وگو با مهر توضیح داد: «در آن سال‌ها، افرادی که از نقاط مرزی و دور دست خود را به تهران می‌رسانند، شخصیت‌هایی با شگفت‌انگیز بودند. امروز نیز در مستند جدید، محور اصلی، همراهی با میهمانان خارجی است. آذربایجان و ترکیه، با وجود دشواری‌های فراوان سفر نبود پرواز، برای شرکت در این مراسم خود را به ایران می‌رسانند.»

او با اشاره به اینکه فیلمبرداری در خیابان‌های تهران آغاز شده است، افزود: «طرح ما این است که از طریق سفارتخانه‌ها و تعاملات شخصی، سوره‌هایی را از مبدأ شناسایی کرده و مسیر پرچالش آنها تا رسیدن به مراسم تشییع را ثبت کنیم. تلاش داریم تعاملات این افراد را در تهران دنبال کنیم تا ببینیم در این مسیر چه رخدادهایی برایشان پیش می‌آید.» او درباره انتخاب نام پیشنهادی «پهلوان جهان» برای این مستند گفت: «شهید خامنه‌ای ابتدا به عنوان پهلوان ایران شناخته می‌شد، اما امروز او را «پهلوان جهان» می‌نامیم.» افخمی در پایان تأکید کرد که این مستند به سفارش سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی تولید می‌شود و اولویتش، ثبت صادقانه وقایع است؛ پروژه‌ای که بیش از هر چیز، بر مشاهده بی‌واسطه تاریخ متمرکز است.

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آرمان‌ها تلقی می‌کنند

درنگ

اگر قرار باشد این تصاویر سال‌ها بعد به عنوان مرجع دیداری این مراسم دیده شوند، به نظر شما چه عناصر و چه جزئیاتی باید حتماً ثبت شوند تا فیلم فقط مصرف مناسبتی نداشته باشد و به عنوان سند اجتماعی و تاریخی قابل رجوع بماند؟

اگر قرار باشد این فیلم سال‌ها بعد به عنوان مرجع دیداری این مراسم دیده شود، ارزش آن فقط در ثبت مقیاس جمعیت یا شکوه صحنه‌ها نخواهد بود، بلکه در توانایی آن برای ثبت «کیفیت حضور» و نسبت این حضور با معنایی است که در این معنا، فیلم باید بتواند جزئیاتی را ثبت کند که روح زمانه را آشکار می‌کنند؛ چهره‌ها، نسل‌های مختلفی که در کنار هم ایستاده‌اند، شیوه حضور مردم در خیابان‌ها، انتظارهای طولانی، خستگی‌ها، مراقبت‌ها، همدلی‌های کوچک میان آدم‌ها و نحوه‌ای که یک شهر به فضای آیینی تبدیل می‌شود. همین جزئیات هستند که سال‌ها بعد به پژوهشگران و فیلمسازان اجازه می‌دهند کیفیت اجتماعی یک لحظه تاریخی را درک کنند؛ نه فقط ابعاد آن را. اما این حضور جمعی لایه معنایی دیگری نیز دارد و آن ظرفیت است که با آرمان‌ها و میراث فکری رهبر شهید برقرار می‌کند. بسیاری از مردمی که در این مراسم حضور دارند، حضور خود را صرفاً به عنوان شرکت در یک تشییع نمی‌بینند، بلکه آن را نوعی اعلام تداوم یک مسیر و وفاداری به مجموعه‌